
Публикуван на: 28-05-2008

Източник: [Портал Европа](#)

Н.Пр.Милан Предан е пълномощен министър на Словения в България. Словения е ротационен председател на ЕС до 1 юли 2008 г. Портал Европа ви представя равносметката на словенското председателство, какво може да научи България от успешното присъединяване на Любляна към ЕС в интервю в две части.

Пълният текст на интервюто може да прочетете в [рубриката "Анализи"](#) в сайта на инициативата "Сега - взаимодействияме с Европейския парламент!"

Милан Предан е професионален дипломат с богата журналистическа биография. Преди да се присъедини към словенското външно министерство, той е бил главен редактор на втория по значимост всекидневник в страната "Вечер" в продължение на 10 години. След като се завръща от дипломатическа служба в Италия, той поема поста на генерален мениджър на компанията, която издава вестник "Вечер". От началото на 2008 г. Предан е начело на словенското председателство на ЕС в София.

Кои са ключовите приоритети на словенското председателство на ЕС, които вече са осъществени? Кои са основните препятствия по пътя към постигането им?

"Определихме четири приоритета по време на нашето председателство: подкрепата за Западните Балкани по пътя на страните от региона към еврочленство, съдействие при процеса на ратификация на Лисабонския договор, придвижването на пакета мерки на ЕС по отношение на климатичните промени и енергийния пакет, както и работата по новата фаза на възобновената Лисабонска стратегия. Както знаете нито един от тези приоритети не беше изпълнен докрай, но нещата са в процес на развитие. Но смятам, че до момента, след четири месеца председателство, Словения може да бъде доволна от някои от постигнатите резултати.

Наложи ни се да се занимаем със сложния косовски въпрос и не само моето лично, но общото мнение е, че Словения избра правилния подход към проблема. Признаването на независимостта на Косово може и да не беше най-доброто решение въобще, но беше най-добрият възможен избор. Нямахме как и двете страни да останат доволни, сърби и косовари, а решението беше належащо. Никой нямаше да спечели, а всички страни щяха да са губещи, ако статуквото бъдеше запазено. Поради това смятам, че словенското председателство възприе оптималното решение в случая. Що се отнася до останалите страни от Западните Балкани, Словения е много активна по отношение на това "Солунския дневен ред за Западните Балкани", приет по време на гръцкото

председателство през 2003, който се ангажира с бъдещото еврочленство на тези страни, отново да влезе във фокуса на ЕС. Бидейки част от бивша Югославия и първата бивша югославска република, приета в ЕС, разбираемо е защо Словения приема дори като свой морален дълг в ролята си на председателстваща ЕС, да тласне напред европейската перспектива за Западните Балкани. Смятам, че напредък беше постигнат и в това отношение.

Сърбия подписа Споразумение за асоцииране, което само преди седмици изглеждаше непостижимо, Босна и Херцеговина накрая прие законовата основа за реформата в полицията и отвори пътя си към подписване на ССА, Черна гора също напредва по пътя към еврочленство, а преговорите за премахване на визите за всички държави от Западните Балкани напредват.

По отношение на климатичните промени и енергийния пакет, това е област, в която можем да бъдем особено доволни от постигнатото. По време на последния Европейски съвет, който заседаваше в края на март, държавите-членки на ЕС се споразумяха за пътна карта относно постигането на консенсус по този пакет. Въпросът не е лек, тъй като очевидно всички желаят да бъдат намалени емисиите, предизвикващи парниковия ефект, както и да се увеличи използването на енергия от възобновяеми източници, но това дава своите отражения върху икономиката.

Решението, взето по време на нашето председателство, беше, че основните принципи за постигане на амбициозните цели по отношение на околната среда, без да се намали конкурентноспособността на европейската икономика, трябва да бъдат приети до края на 2008 г., за да може Европейският парламент да одобри пакета преди края на мандата си, изтичащ следващото лято. Мисля, че това е добро постижение.

Що се отнася до Лисабонската стратегия стартира новата тригодишна фаза от прилагането на обновената стратегия. За словенското председателство това също е удовлетворяващ резултат. Трябва да се има предвид освен това, че председателството не работи само по онези големи проблеми, които привличат общественото и медийно внимание, но и върху много не толкова атрактивни, но не по-малко належащи "дребни" въпроси в много области. Отзивите от Брюксел по отношение на Словения са за добре свършена работа.

Все пак ЕС не постигна обща позиция по отношение на независимостта на Косово. Как Словения възнамерява да се справи с този проблем на национално, регионално и европейско ниво?

Не бих се съгласил, че ЕС не успя да постигне обща позиция по този въпрос. Страните от ЕС потърсиха път към новите реалности в Косово и се съгласиха да вземат решение за бъдещите си отношения с Косово в съответствие с националните си интереси и международното право, както и да изпратят цивилна мисия на ЕС в там. А това означава, че ЕС не се раздели по косовския въпрос. Наистина не всички държави от ЕС признаха независимостта на Косово, както и че някои от тях публично заявиха, че няма да го направят. Въпреки това, за мен тяхната позиция не означава, че те никога няма да признаят независимо Косово, а че възнамеряват да изчакат и да видят как ще се развият нещата там, особено по отношение на сръбското малцинство. Постигнатото по този проблем беше възможният максимум. В крайна сметка ЕС не може да вземе решение за признаването на Косово от името на държавите членки. Това е суверенно решение на всяка държава.

Какво е мнението Ви по въпроса с еврочленството на Турция?

Словения подкрепя примането на Турция в ЕС, но фокусът по време на нашето председателство падна върху страните от бивша Югославия - Македония, Сърбия, Босна и Херцеговина, Черна гора,

както и върху Албания.

Досега не споменах нищо за Македония. Положихме усилия да им съдействаме за постигане на споразумение с Гърция по отношение на спора с името на страната, но за съжаление до момента без резултат. Това е проблем, върху който трябва да работим, и дано намери своето разрешение по време на нашето председателство.

Как бихте обобщили вашата роля в процеса на ратификация на Лисабонския договор? Какви са очакванията Ви до края на годината?

До момента 11 държави са ратифицирали Договора (спрямо 22 април 2008 г. б.р.). Максималното, което словенското председателство можеше да направи, бе Словения да е сред първите държави, сложили подписа си под него.

Това е суверенно решение на всяка отделна държава-членка на ЕС. Този въпрос е задължителен елемент в двустранните ни разговори с всяка от страните, които са в процес на ратификация. Очакваме Договорът да бъде ратифициран от всички държави-членки до края на годината и ще сме доволни, ако мнозинството от държавите вземат това решение по време на нашето председателство.

Предстои референдум по този въпрос в Ирландия, но ние се надяваме, че ирландците ще одобрят Договора. Според мен този документ представлява добър компромис между може би твърде амбициозните цели, поставени с Конституцията на ЕС, и необходимостта европейските институции някакси да бъдат консолидирани. Вярвам, че повечето държави, повечето национални парламенти, са осъзнали това предимство.

Франция вече посочи основните си приоритети по време на предстоящото си председателство на ЕС. Как си сътрудничите с френските ви колеги и бихте ли коментирали някои от тези приоритети - например, Средиземноморския съюз и армията на ЕС?

Повечето от проблемите, по които ние работихме, ще бъдат поети от френското председателство. Не може да се начертае ясна разделителна линия между двете председателства, те трябва да работят съвместно.

Франция е определила собствените си приоритети; но и тя, както словенското председателство, ще трябва да разчита на съдействие от страна на останалите европейски държави при изпълнението им.

Що се отнася до някои от темите, които засегнахте, както знаете имаше различни мнения в ЕС по отношение на Средиземноморския съюз. Беше поставен въпросът за бъдещите направления на европейската политика за междусъседските отношения - как да бъде намерен балансиран подход между източното и средиземноморското измерение на тази политика. Чрез включването на всички страни от ЕС в този процес беше намерено разумно решение.

Добре е за ЕС, че всяко председателство определя приоритетите си съобразно собствените си предпочитания. За Словения това бяха Западните Балкани, за Франция - южното Средиземноморие.

ЕС има нужда да укрепи влиянието си отвъд границите си. Що се касае до европейската армия, това е един интригуващ проект, който ще провокира много дискусии през идните месеци. Желая на

МИЛАН ПРЕДАН: ЕС ИМА НУЖДА ДА УКРЕПИ ВЛИЯНИЕТО СИ ОТВЪД ГРАНИЦИТЕ СИ

френските ни колеги успех при убеждаването на държавите-членки, че създаването на армия на ЕС е добра идея.

Интервюто е направено на 22 април 2008 г.